

# Santa Nikolaus ti Jepang

*Bishop Alexander (Mileant)*

**Eusi:**

---

|                                                             |    |
|-------------------------------------------------------------|----|
| Kahirupan.....                                              | 2  |
| Panggero .....                                              | 4  |
| Hakodate.....                                               | 7  |
| Kasuksésan awal.....                                        | 9  |
| Bantuan ti Rusia .....                                      | 14 |
| Tarjamahan Kitab Suci jeung buku-buku penting séjénna ..... | 15 |
| Perang .....                                                | 20 |
| Taun-taun panungtungan hirupna jeung pupusna .....          | 23 |
| Katedral St. Nikolaus .....                                 | 27 |
| Kecap jeung Pangajaran Nicholas ti Jepang .....             | 30 |
| Siapkeun jiwa anjeun pikeun godaan.....                     | 30 |
| Ti surat ka Metropolitan Makarii (Nevsky).....              | 32 |
| Penutup .....                                               | 36 |

---

## **Kahirupan**

St. Nikolaus (Kasatkin), Sajajar jeung Rasul, pangadeg jeung hierarki munggaran Garéja Jepang, nyaéta misionaris Rusia anu luar biasa dina abad ka-20. Sanggeus pupus taun 1912, anjeunna dikanonisasi genep puluh taun sanggeus pupusna (31 Maret 1970).

Misionaris nu ikhlas ieu ngahaturkeun sakumna hirupna jeung sagala tanaga pikeun nginjilkeun Injil jeung nyebarkeun Firman Gusti di Tanah Panonpoé Terbit, sarta pagaweanana, nu pantes jeung para Rasul, ngahasilkeun buah nu loba. Mitsuo Nagana nyerat: "Anjeunna ninggalkeun hiji katedral, 8 kapel, 175 garéja jeung 276 paroki; anjeunna ngalatih hiji uskup, 34 imam, 8 diakon jeung 115 jurumawa. Jumlah sakabéh umat Ortodoks ngahontal 34.110..."

Imam Agung I. Vostorgov, anu ngadatangan Jepang, nyerat: "Teu aya jalma di Jepang, sajaba ti Kaisar, anu miboga kasohoran sapertos kitu di nagara éta. Di ibu kota Jepang, teu perlu nanya di mana misi Ortodoks Rusia; cukup nyebut hiji kecap 'Nikolai', sarta ampir kabéh kusir delman langsung apal kudu mawa tamu misi ka mana. Garéja Ortodoks disebut 'Nikolai', misi éta sorangan ogé disebut 'Nikolai', malah Ortodoksi sorangan ogé disebut ku ngaran 'Nikolai'. Nalika ngumbara ngaliwatan nagara maké pakéan pastor Rusia, urang sok jeung di mana waé disambut ku panon nu bageur, sarta dina kecap salam jeung paguneman ngeunaan urang, urang sok nyekel hiji kecap nu wawuh tur dipikacinta di tengah kecap jeung ungkara basa nu teu kaharti: 'Nikolai'..."

1 Orientalis kasohor D. M. Pozdneev, anu wawuh pisan ka santo éta, nginget: "Sajaba ti lemesna, anjeunna téh jalma anu miboga tekad kawas beusi anu teu aya halangan, saurang pamikir praktis jeung administratur anu apal kumaha néangan jalan kaluar tina sagala kaayaan hésé. Sasarengan jeung ramahna, manéhna miboga kamampuan pikeun jadi tiis, teu kendat, jeung tegas ka jalma-jalma anu dianggap perlu didisiplin ku cara-cara ketat, dihukum pikeun hiji hal, atawa dikawasa. Sasarengan jeung kamampuhna pikeun silih sapa, aya kahaneutan jero nu disimpen, nu dihontal ngaliwatan pangalaman panjang jeung cobaan pait, sarta merlukeun loba waktos jeung usaha pikeun meunangkeun kapercayaan jeung kabuka ti anjeunna. Sasarengan jeung kabodoan polos kawas barudak, nu ilahar aya dina jalma nu resep ngobrol, manéhna miboga wawasan idéal nu lega ciri saurang negarawan agung, kanyaah nu teu aya watesna ka tanah airna, ngabagi sangsara jeung nyeri haténa ku sangsara

éta... Idéal anu luhung tur suci, kahayang beusi, jeung rajin anu teu aya entekeunna — éta anu jadi inti Uskup Agung Nicholas.

Henteu aya nu bisa henteu satuju jeung A. Platonova, panulis salah sahiji biografi santo éta, anu nyerat: "Ieu téh kawajiban unggal urang Rusia pikeun nyaho ngeunaan anjeunna saloba-lobana, sabab jalma saperti Uskup Agung Nicholas téh kabanggaaan jeung kamulyaan nagarana."

Padamelanana pinuh ku loba kasedihan. Uskup Agung Nicholas dikejar ti dua pihak: ku pihak Jepang — salaku agén pulitik Rusia, mata-mata, jeung agitator anu nyebarkeun pangkhianatan jeung simpati ka Rusia anu licik jeung galak di tanah Jepang; sarta ku pihak Rusia — salaku tokoh anu ngungkabkeun ka Jepang hal-hal ngeunaan Rusia anu teu perlu dipikanyaho... Karya Uskup Agung éta ku kituna diumumkeun henteu ngan ukur teu aya gunana tapi ogé ngabahayakeun, sedengkeun loba jalma di Rusia nganggap anjeunna salaku jalma anéh anu katarajang ku obsesi anu anéh. Uskup Agung Nicholas dikuatkeun dina pagawéanana ku dua pamanggih anu geus nungtun anjeunna salila hirupna: anu kahiji nyaéta pamanggih palayanan apostolik, tugas luhung pikeun nyebarkeun Ortodoksi di antara jalma-jalma pagan; anu kadua — kayakinan anu sumanget yén pagawéanana kedah tetep misah pisan tina pulitik." Sareng di tempat séjén: "Manéhna pinuh ku sadar yén naon anu dijaga dina dirina téh sanés pikeun tujuan dunya."

## Panggero

Ivan Dmitrievich Kasatkin lahir dina tanggal 1 Agustus 1836 di désa Bereza, Distrik Velsky, Propinsi Smolensk.<sup>1</sup> Bapana, Dmitry Ivanovich Kasatkin, ngajabat salaku diakon di garéja désa.<sup>2</sup> Anak éta dingaranan Ioann pikeun ngahormat ka Nabi, Pangjurung, jeung Pembaptis Gusti anu mulya. Indungna, Ksenia Alekseyevna, pupus dina umur 34 taun, basa manéhna kakara yuswa lima taun.

Sanajan hirupna kacida miskinna, budak éta dikirim pikeun diajar heula di Sakola Teologi Velsky teras di Seminari Teologi Smolensk. S. Nedachin nyerat: "Kusabab can aya karéta api, nonoman éta kudu leumpang ngaliwatan kampung kumuh nu pikasieuneun di Velsky – nu nepi ka ayeuna masih kénéh kitu – ka ibu kota propinsi Smolensk pikeun meunangkeun atikan di seminari teologi. Teu sakabéh seminariwan jaman harita indit ka tempat diajarna maké kuda. Loba pisan di antarana—anu pangmiskinna, kaasup budak Kasatkin—kudu leumpang leuwih ti 150 vèrst pikeun nepi ka seminari.

Dina taun 1856, anjeunna lulus kalayan pangajén ti seminari sarta dikirim, ku biaya nagara, ka Akademi Teologi St. Petersburg, dimana anjeunna diajar nepi ka taun 1860.

Jemaat Garéja Pangungghahan di Jalan Nikitinskaya di Moskow netepkeun yén lokasi désa ieu ayeuna diisi ku désa Bereza di distrik désa Mostovsky dina distrik Oleninsky, Wewengkon Tver. Dina taun 1836, désa Bereza janten puseur volost Berezovskaya di Distrik Velsky sarta diwangun ku lima rumah tangga (tujuh lalaki jeung genep awéwé). Henteu aya hiji imah ogé nu nyésa tina désa éta. Garéja désa éta diruksak salila Perang Patriotik Agung.

Sang suci ngurus bapana nepi ka ahir hirupna, masihan bapana sabagian gajihna unggal bulan.

Nonoman éta némbongkeun kamampuhan anu luar biasa; dipiharep manéhna bakal cicing di akademi pikeun nyiapkeun karir jadi profesor, tapi kaputusan manéhna pikeun indit ka Jepang sacara tuntas ngarobah takdirna.

Kaputusan éta dicandak sacara teu disangka-sangka. Numutkeun ka Santo Nikolaus sorangan, pamanggih kahirupan monastik téh tacan kungsi aya dina pikiranna nepi ka harita. Hiji poé, sanajan kitu, basa keur leumpang ngurilingan rohangan akademi, Ivan Dmitrievich ningali hiji béwara di salah sahiji rohangan umum nu nawarkeun tempat pikeun salah sahiji lulusan akademi pikeun indit ka Jepang salaku pamingpin garéja kedutaan di Hakodate. Sababaraha rancangan Kasatkin geus nyatakeun kahayang pikeun indit ka Jepang jadi pastur. Undangan éta

henteu nyésakeun kesan husus ka nonoman éta, sanajan émutan Golovnin ngeunaan Jepang kungsi nyésakeun kesan anu kuat ka manéhna. Manéhna kalem angkat ka Ibadah Sapeuting Pinuh. Teras, salila ibadah, manéhna ujug-ujug mutuskeun yén manéhna kudu indit ka Jepang. Sanggeus balik ti Ibadah Sapeuting Pinuh, manéhna kalayan émosi nu jero indit ka rektor akademi, Anu Mulia Nektarios, sarta nyaritakeun kahayangna pikeun indit ka Jepang—henteu salaku imam nu nikah, tapi salaku biksu. Rektor akademi éta kacida simpati kana dorongan nonoman éta sarta ngalaporkeun kahayangna ka metropolit. Dina waktu anu singget pisan, nasib Ivan Dmitrievich Kasatkin geus ditangtukeun.

Dina 21 Juni 1860, nonoman éta dicukur janggutna jadi biksu sarta dipasihan ngaran Nikolaus. Dina tanggal 29 Juni, poé raya Santo Petrus jeung Santo Paulus, Rasul Anu Mimiti Dipanggil, anjeunna diangkat jadi hierodeakon, sarta poé saterusna, dina poé raya Synaxis Dua Belas Rasul (poé raya pelindung garéja akademi), anjeunna diangkat jadi hieromonk. Uskup Nektarios, anu geus motong rambut nonoman éta jadi biksu, masihan ngaran Nikolaus sarta nyarios: "Henteu di jero biara anjeun kedah ngajalankeun kahirupan askétik. Anjeun kudu ninggalkeun tanah air sorangan jeung indit pikeun ngawula ka Gusti di nagara anu jauh jeung teu percaya. Sasarengan jeung salib kasépés, anjeun kudu nyangking tongkat pangumbara; gigireun kahirupan kasépés, pagawean apostolik nungguan anjeun."

Dina ahir Juni, Hieromonk Nicholas ninggalkeun St Petersburg sarta nyéépkeun tilu poé jeung kulawargana di désa. Sanggeus pamitan, manéhna indit dina lalampahan panjangna. Manéhna mawa Ikon Smolensk Indung Gusti, nu dijaga salila hirupna.<sup>4</sup>

Lalampahan ka Jepang panjang tur hésé. Hieromonk Nikolai nyéépkeun usum tiris di Nikolayevsk-on-Amur. Di dinya anjeunna pendak jeung Santo Innocent, Nu Mencerahkan Siberia (waktu éta Uskup Kamchatka). Anjeunna méré berkah pikeun tugas-tugas nu bakal datang sarta nyarankeun sangkan anjeunna nyanggakeun diri pinuh pikeun diajar basa Jepang. Ningali jubah hieromonk nu geus luntur, Uskup Innocent mésér beludru alus

tuluy nyieun jubah anyar pikeun Bapa Nikolai sorangan. Anjeunna ogé masangkeun salib dada tina perunggu di beuheung Romo Nikolai, nu ditampi pikeun partisipasina dina Kampanye Krimea.

Dina tanggal 14 (2) Juni 1861, Hieromonk Nicholas sumping di palabuhan Jepang Hakodate kalayan kapal angkut militér 'Amur'.

## Hakodate

Iosif Antonovich Goshkevich (1814–1875), hiji tokoh anu luar biasa dina loba hal, diangkat jadi konsul Rusia munggaran di Hakodate.<sup>5</sup> Manéhna sumping di Hakodate dina periode sapuluh poé katilu bulan Séptémber 1858, dibarengan ku kulawargana, hiji perwira angkatan laut, hiji dokter, hiji rohaniawan (anu pamungkas balik deui ka tanah airna alatan gering dina taun konsulat diadegkeun), opat abdi lalaki jeung dua abdi awéwé.

Sanaos saméméh Hieromonk Nikolai sumping ka Jepang, konsulat Rusia geus hasil ngawangun Garéja Kebangkitan Kristus di Hakodate (saterusna, nalika Seuneu Gedé Hakodate, garéja ieu kabakar, sarta garéja batu diwangun di tempatna). Pastur Vasily Makhov ngawas pangwangunan jeung panyucian garéja éta. Kasakit maksa anjeunna ninggalkeun Jepang jeung balik deui ka tanah air sanggeus sataun, saterusna I. A. Goshkevich ngajukeun ka Sinod pikeun ngirim hiji pastur anu boga atikan teologi anu leuwih luhur.

Perlu dicatet yén dina waktos éta sikap urang Jepang ka jalma asing kacida musuhanana. Perjangjian 'damai' nu dipaksakeun ku nagara-nagara Kulon nyieun samurai kacida ambekna, sabab maranéhna nganggap jalma asing téh 'barbar' jeung ngadukung supaya maranéhna diusir sakabéhna. Ku kituna, dibukana nagara jeung sumpingna urang asing nyumbang kana mekarna xenophobia ekstrim, anu kadang-kadang nembongan dina kekerasan terbuka. Contona, genep urang asing dipaehan dina satengah munggaran taun 1861. Serangan bersenjata ka umat Kristiani, anu dianggap ku urang Jepang ampir jadi musuh utama maranéhna, lumangsung di Kyoto, Edo, jeung Yokohama. Di Hakodate, teu aya kajadian saperti kitu; sanajan kitu, urang Jepang nganggap

urang Rusia teu kirang, malah meureun leuwih gedé curiga batan ka urang asing séjén. Karusuhan, sarta rasa anti-Shogunat, beuki ngagedéan. Dina taun 1862, perang saudara skala pinuh meletus, nu réngsé dina taun 1868 kalayan mundurna Shogun sarta diadegkeunana pamaréntahan karajaan. Ku hiji giliran nasib, Hakodate, nu diduduki ku armada Enomoto, kabuktian jadi benteng panungtung Shogun. Nanging, armada ieu dikalahkeun ku pasukan karajaan ti mimiti Méi 1869. Kaisar pindah ka Edo, anu satuluyna dirobah namina jadi Tokyo, atawa 'Ibukota Wétan'. Mangsa Meiji dimimitian — mangsa 'Pamaréntahan Nu Munar'.

'Ngan Gusti wungkul nu nyaho sabaraha sangsara anu kuring kedah tahan dina taun-taun awal éta. Katilu musuh—dunya, hawa nafsu, jeung sétan—ngalawan kuring kalayan sagala kakuatan maranéhna sarta nuturkeun kuring caket-ketat, milarian cara pikeun ngajugjug kuring di tempat poék jeung sempit anu munggaran; sarta godaan-godaan ieu katingali sampurna sah: "Naha abdi henteu, sapertos manusa séjén, dijieun pikeun kahirupan kulawarga? Naha anjeun henteu tiasa ngaladénan Gusti sareng tatangga anjeun kalayan cemerlang di dunya? Tungtungna, naha jalma-jalma ayeuna langkung diperyogikeun pikeun Rusia tibatan pikeun Jepang? "Sareng sajabana. Rebuan godaan sapertos kitu ngalimpah kana ceuli anjeun, unggal poé jeung unggal jam, boh dina kahirupan hudang boh dina impian, di bumi dina sel anjeun, sarta nalika keur ngadoa di garéja. Diperlukeun kakuatan spiritual anu ageung pisan jeung pangjeronan rasa agama anu jero pisan pikeun ngungkulan sadayana ieu."

Teu aya patalékan pikeun nginjil, sabab "urang Jepang dina jaman éta nganggap urang asing salaku sasatoan, sarta agama Kristen minangka sekte jahat anu ngan dipikahuni ku penjahat kawentar jeung dukun." Leuwih ti éta, misionaris ngora éta henteu nyaho basa Jepang sarta henteu wawuh kana agama, sajarah, jeung kabudayaan Jepang. 'Nalika dugi ka Jepang, abdi langsung diajar basa lokal sakumaha abdi tiasa. Perlu seueur waktos sareng usaha saméméh abdi tiasa ngartos basa barbar ieu, anu teu aya ragu paling hésé di dunya, sabab éta diwangun ku dua basa: basa Jepang asli sareng basa Cina, anu campur aduk tapi henteu ngahiji jadi hiji. <...>

Akhirna, ku cara naon waé, abdi tiasa diajar nyarita basa Jepang sareng ngawasaan métode nyerat anu paling basajan sareng gampang anu dianggo pikeun karya ilmiah asli sareng anu ditarjamahkeun." Mimiti, anjeunna diajarkeun basa Jepang ku juru tarjamah Gubernur Hakodate. Dina rekomendasi anu kadua, Hieromonk Nicholas ngamimitian ngadatangan sakola swasta Kimura Kensai, anu kasohor ku élmuna anu luar biasa. Di dinya anjeunna ogé diajar sajarah jeung sastra Jepang, ogé Buddhisme, Shintôisme, jeung Konfusianisme. Salian ti Kimura Kensai, guru-guruna ogé di antarana Saga Juen jeung Nijima Shime. Diajarna nyokot dalapan taun. Ampir salila éta waktos, manéhna diajar salila 14 jam sapoé. Dina mangsa éta, manéhna ogé mimiti ngiring kumpulan sastra jeung ka pura-pura Shinto. D. M. Pozdneev<sup>6</sup> nyerat: "Ngaliwatan maca sastra Jepang sacara teras-terasan jeung interaksi rutin jeung urang Jepang, Bapa Nikolai ngahontal kamahéran anu luar biasa boh dina basa lisan boh dina basa tulisan Jepang. Manéhna boga logat asing anu kental, tapi éta henteu nyegah manéhna tina kahartos ku sakabéh urang Jepang, boh ngora boh kolot; kabeungharan kosa kecapna jeung kabeungharan dina nyusun kalimah masihan kakuatan kana omonganana anu nyenangkeun sakabéh urang Jepang... Unggal kecapna ringkes, gaya bahasana kacida teu disangka-sangka, tapi luar biasa jelas jeung kuat.

"Mimitina abdi usaha diajar sajarah Jepang, agama jeung sumanget rahayat Jepang, pikeun mastikeun sabaraha jauh harepan pikeun pencerahan nagara ngaliwatan panginjalan Injil bisa kahontal di ditu; sarta beuki wawuh abdi ka nagara éta, beuki yakin abdi yén waktuna geus caket pisan nalika kecap Injil bakal ngagema sacara nyaring sarta sumebar gancang ti hiji tungtung karajaan nepi ka tungtung séjén."

## Kasuksésan awal

Lalaki Jepang munggaran anu ngarobah agama ka Ortodoksi nyaéta Takuma **Sawabe** (1835–1913), saurang mantan samurai ti klan Tosa jeung saurang imam di kuil Shinto kolot di Hakodate. Sawabe téh anggota hiji paguyuban rusiah anu tujuanana ngusir sakabéh urang asing ti Jepang, sarta dipikawanoh minangka ahli

pedang anu hadé pisan. Dina kapasitasna salaku instruktur pedang éta, manéhna sumping ka imah putra konsul Rusia, I. A. Goshkevich. Manéhna kungsi ngumbara ka sakuliah Jepang, nyumponan kahirupan ku méré palatihan pedang. Sanggeus nepi ka Hakodate, manéhna nikah jeung putri saurang pendeta di kuil Shinto sarta henteu ngan ukur nyokot ngaran kulawarga salakina, Sawabe, tapi ogé pangkat jeung kalungguhan pendeta warisanana.

"Sawabe hirup kalayan tentrem jeung tentrem di tengah-tengah kapercayaan pagan. Salaku pendeta di pura pangkolotna di kota éta, manéhna dipikahormat pisan ku rahayat, miboga panghasilan anu cukup, sarta teu nyaho nanaon iwal ti rasa wareg jeung bagja. Kulawargana diwangun ku pamajikan ngora anu geulis, hiji putra ngora, jeung indung iparna. Anjeunna reueus kana tanah airna jeung kapercayaan karuhunna, sarta ku kituna ngahina urang asing jeung benci kana kapercayaan maranéhna, nu ngeunaan éta manéhna boga pamadegan nu paling teu boga dasar."

Carita jéntré ngeunaan pangrobahan iman lalaki Jepang anu tegas ieu, anu lumangsung dina taun 1864, dicaritakeun dina buku A. Platonova.

Sawabe sering patepang jeung Hieromonk Nicholas di imah konsul sarta sok ningali ka manéhna kalayan kabencian anu kacida gedéna nepi ka hiji mangsa manéhna teu kuat deui sarta nanya:

'Naha anjeun ambek ka abdi?' Walerna écés pisan:

'Anjeun sadayana urang asing kudu dipaechan. Anjeun datang pikeun ngintip nagara urang. Jeung anjeun, ku ceramah anjeun, bakal nyababkeun karugian panggedéna ka Jepang.'

'Naha anjeun geus wawuh kana ajaran abdi?'

'Henteu,' saur lalaki Jepang éta bari bingung.

'Naha adil lamun ngadili, komo deui ngahukum, batur tanpa ngadéngé heula ka manéhna? Naha adil lamun ngahina naon anu anjeun teu apal? Mending déngé heula jeung talungtik, tuluy engké ngadili. Lamun ajaran abdi goréng, mangga usir kami ti dieu. Nya ku kituna anjeun bakal ngalakukeunana kalayan adil.'  
'Nya, carioskeun!'

Kecap-kecap Hieromonk Nicholas ngageterkeun samurai éta nepi ka jero haténa. Anjeunna nyuhunkeun idin pikeun pendak deui sareng hieromonk éta sarta neruskeun paguneman maranéhna. Sababaraha lami ti harita, Bapa Nicholas nyerat ka Metropolitan Isidore: "Hiji imam tina agama kuna sumping ka abdi pikeun diajar iman urang. Lamun manéhna henteu leungit sumanget atawa binasa (ku hukuman pati alatan ngarobah agama ka Kristen), mangka loba nu bisa diarepkeun ti manéhna."

Dina surat tanggal 20 April 1865, Hieromonk Nicholas nyerat: "Imam éta kacida antusiasna ngantosan baptisan ti abdi. Anjeunna atikanana alus, pinter, fasih, sarta satia kana agama Kristen kalayan sakumna haténa. Hiji-hijina tujuan hirupna ayeuna nyaéta ngabaktikeun diri ka nagarana ku nyebarkeun agama Kristen, sareng abdi teras-terasan kedah nolak pamundutna kusabab sieun manéhna bakal leungit sirahna sateuacan meunang kasempetan pikeun ngalakukeun nanaon pikeun tujuan éta."

Carita salajengna ti dirina nyalira masihan gambaran ngeunaan bahayaana kaayaan Savabe: "Abdi teu tiasa maca buku ieu [Injil] sacara kabuka, tapi abdi kacida hayangna maca éta. Ku kituna, kuring mikirkeun ide pikeun maca éta basa ngalaksanakeun upacara di miya kuring [nyaéta pura pagan]. Kuring bakal nempatkeun Injil di hareupeun kuring gantina buku upacara pagan, teras maca éta bari ngageterkeun gendang saperti biasa. Henteu aya nu nyangka yén kuring keur maca 'bidah' asing."

Teu lila ti harita, Sawabe ngenalkeun babaturanana, dokter Sakai Atsunori, ka Hieromonk Nicholas. Saatos sababaraha lami, babaturan katilu—dokter Urano—ngagabung jeung maranéhna. Urang Jepang mimiti ngayakeun sési katekézis sorangan, sarta dina usum semi taun 1868 geus aya nepi ka 20 urang anu siap dibaptis.

Dina waktos éta, panganiayaan ka umat Katolik dimimitian deui di Nagasaki, samentara hiji pejabat anyar sumping ka Hakodate. Dina April 1868, Hieromonk Nicholas sacara rusiah ngabaptis tilu rancangan éta di ruang damelna, sanggeus éta maranéhna indit ti Hakodate. Maranéhna nyaéta Paul Sawabe, John Sakai jeung James Uranō. Waktu éta, lima bulan saméméh mimiti jaman Meiji, <sup>Garéja</sup> Ortodoks Jepang diadegkeun.<sup>7</sup>

Ujian parah langsung nimpah ka Sawabe. Pamajikanna jadi gila sarta sababaraha bulan saterusna, dina kaayaan gila, manéhna ngabakar imahna sorangan. Sawabe teu bisa manggihan pangungsian sarta teu lila manéhna balik deui ka Hakodate. Ayeuna manéhna teu boga deui cara pikeun nyumponan kahirupan sorangan ogé teu boga tempat cicing. Kira-kira dina waktos anu sarua, taun 1868, manéhna dipenjara. Santo Nikolaus nyerat: 'Di hareupeun panon abdi, lumangsung prosés kalahiran hiji jalma kana kahirupan anyar ngaliwatan rahmat Gusti, sedengkeun di balik panon abdi geus dimimitian prosés séjén — prosés nguji jeung nguatkeun tekad Paul anu kakara lahir.' Putrana nu yuswa dalapan taun, ku hak warisan, janten imam di candi pagan anu sarua, nu nyayogikeun sarana pikeun manéhna ngadukung dirina sorangan jeung indungna nu keur gering. Satuluyna, Paul Savabe dipasihan panglipur ku ningali putrana janten saurang Kristen. Sagala ujian ieu ngan nambahan sumanget Paul, sarta dina taun 1875 manéhna diangkat janten imam.

Kristen kadua di antara urang téh Bapak **Sakai Ioann**. Anjeunna dokter satempat jeung rancangan akrab Bapak Sawabe, anu geus asup Kristen. Sawabe nyobian ngayakinkeun rencanganna pikeun ngalakukeun hal anu sarua, tapi Sakai téh ahli debat, sarta hésé pisan ngayakinkeun manéhna; ku kituna Bapak Savabe mimiti ngajak anjeunna ka imah abdi langkung sering, sareng kami duaan gawé bareng pikeun ngayakinkeun anjeunna. Ahirna, Bapak Sakai dibaptis sareng malah diangkat janten imam, kalungguhan anu nyababkeun anjeunna

gancang tilar dunya sanggeus gering. Kristen katilu nyaéta Bapak Urano James, anu ogé saurang dokter baheula. Anjeunna dibaptis di Hakodate ku Romo John Ono anu ayeuna aya, sarta satuluyna sababaraha urang deui ogé dibaptis. Tapi maranéhna téh nu pangmuka di antara Kristen munggaran urang. Sanggeus éta, jumlah jalma anu narima Baptisan Suci beuki nambahan, sarta kamungkinan sumebarna agama Kristen sacara sistematis di Jepang mimiti mucunghul. Pikeun tujuan éta ogé, nya éta pikeun meunangkeun idin resmi, abdi indit ka Rusia sawatara lami, sarta sanggeus nampi idin jeung berkah ti Sinode Paling Suci di dunya, abdi uih deui ka Jepang. Teu lila sanggeus abdi dugi, Bapak Sawabe ngadatangan abdi sareng, di antawis sanesna, ngawartosan ka abdi ngeunaan kalakuan anéh Bapak Sakai nalika abdi teu aya di Jepang, anu nyéépkeun sakabéh waktosna pikeun néangan kauntungan finansial tina kagiatan usahana, sedengkeun umat Kristiani anu sanés sabalikna keur usaha ngabagi sagalana ka dulur-dulurna. Nalika ngadangu éta, abdi ampir nyalahkeun Bapak Sakai, tapi basa anjeunna sumping, sagala hal langsung janten jelas. Nalika anjeunna sumping ka abdi, Bapak Sakai masrahkeun 100, s (sakitar dua ratus rouble) anu parantos anjeunna kumpulkeun, anu anjeunna hoyong dianggo pikeun pagawéan Garéja. Ieu ngajelaskeun kabingungan Bapak Sawabe ngeunaan paripolah Bapak Sakai, anu katingalina anéh dina pandangan munggaran.

Aya kajadian séjén anu sarua anéhna diungkabkeun, kajadian éta ngalibetkeun Bapak **Tomi Peter**. Dina hiji mangsa, sadayana sadar yén manéhna ujug-ujug leungit. Teu aya nu nyaho kamana manéhna angkat. Kuring nanya ka pamajikanna, tapi manéhna ogé teu nyaho, sanajan beungeutna teu némbongkeun kasedihan atawa kahariwang nu khusus. Kabéh kajadian éta kacida misteriusna jeung lumangsung lila pisan. Tapi, 11 poé saterusna, hiji sonten kira-kira jam sabelas, Pa Tomi Petr sumping ka imah abdi didampingi ku Pa Sakai. Abdi ningali yén anjeunna geus kacida kurusna; tulang-tulangna nyolot kaluar tina beungeutna anu warnana geus robah pisan; éta téh matak prihatin pisan lamun ningali anjeunna. Nalika abdi naros ka anjeunna di mana anjeunna parantos aya sareng kunaon beurat awakna turun pisan, anjeunna ngawaler yén anjeunna parantos nyéépkeun

sakabéh waktosna pikeun nahan saré sareng dahareun sarta ngadoa pikeun pencerahan gancang sadulur-sadulur paganna ku cahaya kabeneran anu kakara dipasihkeun ka anjeunna. Nalika ngadangu sadayana éta, abdi kacida heran ku pintonan pangabdian anu jero tur pinuh ku sumanget ka iman sapertos kitu. Najan kitu, abdi ngarasa kedah nyarios ka anjeunna yén lampah sapertos kitu ti ayeuna kedah dilakukeun saluyu jeung aturan Garéja, margi upami henteu, jalma tiasa ngarugikeun kaséhatanana sacara serius."

## **Bantuan ti Rusia**

Dina ahir taun 1869, Hieromonk Nikolai, sanggeus nyuhunkeun idin, indit ka Rusia pikeun nyuhunkeun ka Sinode Suci idin muka stasiun misi Rusia di Jepang.

Hieromonk Nicholas sumping di Rusia dina Pébruari 1870. Pamundutna dikabulkeun dina 6 April 1870, nalika Alexander II masihan persetujuan karajaan kana kaputusan Holy Synod pikeun ngadegkeun misi misionaris Rusia di Jepang, anu diwangun ku hiji pamingpin misi, tilu hieromonk misionaris, jeung hiji palayan awam. Satengah tina perkiraan biaya ditanggung ku Perbendaharaan Nagara, sedengkeun satengahna deui dibebankeun ka dana percetakan Départemén Agama. Sacara total, misi éta dialokasikeun 6.000 rubel per taun jeung dana sakaligus 10.000 rubel. Puseur misi ayana di Tokyo, Kyoto, Nagasaki, jeung Hakodate. Hieromonk Nicholas diangkat jadi kapala misi sarta diangkat kana pangkat arkhimandrit. Misi éta aya dina yurisdiksi Keuskupan Kamchatka. Tugas-tugas misionaris dijelaskeun dina 'Instruksi pikeun Misi', anu diajukeun ku Hieromonk Nicholas sarta disatujuan ku Sinode.

Archimandrite Nicholas sorangan nyerat dina taun 1879: "Hal anu jadi ciri khas Jepang Ortodoks nyaéta misi Ortodoks, anu geus aya salila dalapan taun wungkul, kalayan ngan dua misionaris dina waktos éta jeung tanpa sumberdaya matéri anu pasti, geus mibanda jumlah urang Kristen dua kali lipat tibatan sakabéh misi Katolik jeung Protestan."

Sateuacan indit ka Jepang, Archimandrite Nicholas tiasa pendak sareng bapa sepuhna.

Manéhna balik deui ka Hakodate dina Maret 1871. Dakwah Injil terus lumangsung sanajan manéhna teu aya. Dina ahir taun éta, Archimandrite Nicholas ngabaptis sabelas urang di Sendai.

Dina taun 1872, Hieromonk Anatoly (Tikhai), saurang calon <sup>di Akademi</sup> Teologi Kiev, sumping di Hakodate. Archimandrite Nicholas nyarioskeun anjeunna kieu: "Abdi teu tiasa ngarepkeun asistén anu langkung saé!" Anjeunna masrahkeun garéja di Hakodate ka Romo Anatoly sarta, dina 4 Pébruari 1872, pindah ka Tokyo.

### **Tarjamahan Kitab Suci jeung buku-buku penting séjénna**

Karya utama sang suci, anu dimimitian nalika anjeunna masih di Hakodate, nyaéta narjamahkeun Kitab Suci jeung buku-buku liturgi kana basa Jepang. Ti saprak taun 1869, Santo Nikolaus parantos nyerat: "Ti sagala anu parantos diomongkeun dugi ka ayeuna, sigana tiasa disimpulkeun yén di Jepang, sahenteuna dina mangsa nu caket, hasilna loba pisan. Tapi teu aya saurang pagawé ogé di pihak urang, iwal ti usaha abdi sorangan anu pribadi pisan... Sanajan abdi neraskeun pagawean abdi dina jalur anu sami, usaha hiji jalma di dieu ampir siga tetesan cai di sagara. Hiji tarjamahan Perjanjian Anyar, upami dilakukeun kalayan leres (sareng kumaha deui tiasa dilakukeun ku cara sanés?), bakal merlukeun sahenteuna dua taun deui pagawean husus. Saterusna aya Perjanjian Lama anu kudu ditarjamahkeun; leuwih ti éta, lamun urang hayang miboga sahenteuna Garéja Kristen anu leutik, kacida pentingna pikeun ngayakeun ibadah dina basa Jepang; sarta kumaha jeung buku-buku séjén, saperti Sajarah Suci, Sajarah Garéja, Liturgi jeung Teologi? Sadayana éta ogé hal-hal anu kacida pentingna. Sadaya ieu, sareng karya-karya sanés anu sarupa, kedah ditarjamahkeun kana basa 'Jepang'—basa anu dugi ka ayeuna tacan dipikanyaho naha urang asing bakal tiasa ngawasaanana nepi ka tingkat anu tiasa nyerat ku basa éta satengah gampang sareng gancang sapertos urang asing biasana nyerat ku bahasana sorangan." Lami ti harita, anjeunna nyerat yén karya tarjamahan éta "ngamuat inti sajati tina pagawean misi. Ayeuna, pagawean misi, di mana waé

nagarana, teu tiasa diwatesan ngan ukur kana ceramah lisan wungkul. Jaman Francis Xavier, anu ngider di jalan bari ngagero ku bel pikeun ngondang nu ngadangukeun, geus lila kaliwat. Di Jepang, kumaha ogé, ku sabab rahayatna resep maca jeung hormatna nu beuki tumuwuh kana kecap nu dicitak, para umat jeung katekumen kudu heula dibéré hiji buku nu ditulis dina basa indungna, ditulis ku prosa nu hadé, diterbitkeun kalayan taliti, éndah, jeung hargana mirah. Anu hususna penting pikeun urang nyaéta buku-buku anu ngajelaskeun bédana doktrinal jeung Katolikisme jeung Protestanisme."

11. Garéja éta dirancang ku arsiték St Petersburg Mikhail Arefievich Shchurupov. Ikonostasisna, anu diruksak dina gempa taun 1923, geus dicét ku ikonografer St Petersburg Vasily Makarovich Poshehonov. Sumbangan pikeun ngawangun garéja asalna ti sakuliah Rusia. Moscow wungkul nyumbang 200.000 rubel, anu ngahontal nepi ka 40 persén tina total biaya padamelan.

12. Kunjungan ka Jepang ku ahli waris tahta Rusia ogé dijadiwalkeun pikeun nyocogkeun jeung acara ieu; sanajan kitu, sanggeus kajadian di Ôtsu, Tsarevich ninggalkeun Jepang.

Di Hakodate, lantaran teu aya juru basa, ibadahna dilaksanakeun dina Basa Slavia Garéja, sedengkeun ngan 'Tuhan, welas asih', 'Gusti Suci', 'Abdi Percanten' jeung 'Bapa Urang' anu dipiang jeung dibaca dina basa Jepang. Nalika narjamahkeun doa 'Gusti, welas asih', timbul patalékan kumaha kecap 'welas asih' kudu ditarjamahkeun, sabab mindeng dianggap nunjukkeun welas asih ka palaku kajahatan. Uskup Nicholas nyarios: 'Urang henteu gaduh hubungan sapertos kitu sareng Gusti urang.' Urang bakal ngagunakeun kecap 'avarema'. Sakumaha indung 'nembongkeun welas asih' ka anakna, 'boga welas asih' dina harti aslina basa Rusia Kuna." Di dinya, di Hakodate, Santo Nikolaus ngamimitian narjamahkeun Kitab Suci ti basa Cina; sanajan kitu, anjeunna gancang yakin kana kakurangan tarjamahan basa Cina sarta ngalih narjamahkeun Perjanjian Anyar ti basa Slavia Garéja, anu dianggapna leuwih akurat tibatan versi Rusia. Unggal ayat dipariksa deui jeung Vulgate, Septuaginta, jeung tarjamahan basa Inggris. Dina bagian-bagian anu hésé, sang suci ngandelkeun komentar St. John Chrysostom. Dina 4–5 jam gawé, manéhna ngan bisa narjamahkeun henteu leuwih ti 15 ayat. Sanggeus sang suci

ngarengsekeun pagawéanana narjamahkeun Injil jeung Karya Para Rasul (versi munggaran), éta ogé mimiti dibaca dina basa Jepang. Di antarana, Surat-surat St. Paulus ka urang Galatia, urang Efesus, urang Filipi, jeung urang Kolose, ogé satengahna Surat ka urang Roma, ditarjamahkeun di Hakodate. Dina waktos anu sami, hiji buku doa singket (diterjemahkeun tina basa Cina), upacara baptisan jeung panarimaan jalma anu teu percaya, 'Pengakuan Iman Ortodoks' ku Santo Demetrius ti Rostov, hiji kateketik pikeun katekumen, ringkesan Perjanjian Lama, \*Injil Éksplanatoris\* Uskup Michael jeung \*Teologi Moral\* Metropolitan Plato.

13. Salila gempa bumi Canton taun 1923, kubahna ragrag, sarta sakabéh parabol katedral jeung ikonostasisna ruksak ku seuneu. Perpustakaan misi, anu eusina nepi ka 30.000 jilid, ogé kaduruk. Malah loncengna, anu lebur ku panas anu kacida, ogé leungit. Dina sinode darurat tanggal 20 Oktober 1923, diputuskeun pikeun ngawangun deui katedral éta. Dina tanggal 15 Désémber 1929, katedral éta dikonsékrasi sanggeus direstorasi. Arsitek Jepang Shinichi Okada, anu ngawangun deui katedral éta, henteu ngarobih proporsi umum wangunan éta, tapi masihan kubahna hiji kurva anu ampir teu katingali, nu dicokot tina arsitéktur candi Budha jeung ngalambangkeun manuk nu keur ngapung atawa naék ka luhur.

Sanggeus pindah ka Tokyo, Santo Nikolaus munggaran narjamahkeun Octoechos, teras Triod Lenten jeung Triod Festal, bari dina waktos anu sami damel dina tarjamahan anyar Injil. Anjeunna narjamahkeun sakabéh bagian Perjanjian Lama anu diperlukeun pikeun siklus taunan palayanan ilahi. Anjeunna henteu percanten kana tarjamahan anu kirang taliti anu dihasilkeun ku Katolik jeung Protestan, sarta ku kituna anjeunna nyobian malah henteu maca éta, sieun anjeunna bakal sesat ku éta atawa teu kahaja nyonto nanaon ti éta. Impian anu dipikaharep ku sang suci éta nyaéta narjamahkeun sakabéh Kitab Suci. Dina taun 1910, anjeunna nyatakeun yén nurutkeun itunganana, anjeunna peryogi lima taun deui pikeun ngarengsekeun karya ieu.

"Henteu narjamahkeun Injil jeung Liturgi nu kudu diturunkeun ka tingkat balaréa, tapi sabalikna, umat kudu diangkat sangkan ngartos Injil jeung téks liturgi. Basa kasar dina Injil teu tiasa ditampi. Lamun abdi manggihan dua karakter atawa ungkapan nu sarua pisan, sarta duanana kadéngé jeung katingali sarua mulya

pikeun ceuli jeung panon urang Jepang, mangka tangtu abdi bakal, milih nu leuwih loba dipaké, tapi abdi henteu kungsi ngalah ka kabodoan jeung henteu ngidinan sanajan saeutik kompromi ngeunaan katepatan tarjamahan, sanajan éta hartina abdi kudu maké aksara Cina anu ampir teu dipikawanoh di Jepang. Kuring sorangan ngarasa yén kadang-kadang tarjamahan kuring merlukeun usaha anu gedé ti pihak pamiarsa Jepang pikeun ngartos. Tapi ieu lolobana kusabab kabaruan Ortodoksi éta sorangan pikeun maranéhna...

Sababaraha kasusah jeung jebakan dina tarjamahan ogé asalna tina kanyataan yén loba karakter geus dipaké salila ratusan taun ku umat Buddha jeung penganut Shinto, nu masihan konotasi husus pisan, sahingga pamakéanana dina kontéks Ortodoks jadi teu mungkin atawa résiko<sup>14</sup>. Sababaraha kali, uskup nyebarkeun tarjamahan hiji ayat atawa konsép ka paroki-paroki, ménta ka para rohaniawan jeung umat pikeun masihan koméntar.

Salila tilu puluh taun, pas jam genep sonten, asistén tarjamahna anu biasa, Pavel Nakai—jalma anu atikanana alus pisan, kacida rajinna, sarta satia pisan kana iman Ortodoks—bakal asup ka bilik uskup. Anjeunna bakal linggih dina bangku handap gigireun uskup sarta ngamimitian nyerat nalika uskup ngadiktasi. Padamelan éta biasana lumangsung opat jam sarta réngsé jam sapuluh peuting.

"Di payuneun abdi aya téks Slavia jeung Yunani tina Liturgi Ilahi, sarta buku rujukan di gigir pikeun ngabantu pamahaman anu leres. Asisten abdi gaduh kamus jeung tata basa Cina jeung Jepang, sarta di payuneun urang aya téks Liturgi Ilahi dina basa Cina, anu urang tampi ti Misi urang di Beijing. Ningali kana téks Slavia jeung mariksa éta jeung téks Yunani, abdi ngadiktasi tarjamahanana, usaha nyalurkeun hartina kalayan katepatan harfiah; rencangan abdi nyatetna dina aksara Cina anu dicampur jeung aksara alfabet Jepang. Kasusah tarjamahan dina tahap ieu aya dina kanyataan yén tatabasa Jepang sabalikna tina tatabasa urang; nya éta, dina basa Jepang subjekna kudu aya heula, sarta sagala hal dina tarjamahan—teu paduli sabaraha lobana klausa

bawahan jeung bubuka—kudu dilebetkeun antara subjek jeung predikat; kabéh éta kudu aya saméméh predikat utama; dina unggal klausa subordinat jeung intruksional, susunan klausa anu sarua ogé dilarapkeun.

Sakali hiji lagu atawa doa geus diparéntahkeun sarta hubungan sintaksis antara bagian-bagianna geus ditangtukeun, prosés nyampurnakeun téks dimimitian; perhatian utama abdi nyaéta mastikeun yén harti téks henteu ngalantur sanajan saeutik; samentara éta, kolega abdi digawé kalayan taliti pikeun mastikeun katepatan jeung kaéndahan struktur gramatikal jeung stilistika téks. Bagian ieu tina karya téh anu paling hésé jeung merlukeun ketelatenan. Di sinilah pangaweruh anu jero ngeunaan basa Cina jeung Jepang jadi kacida pentingna, sabab, kahiji, urang kudu ngartos sacara jelas harti unggal karakter Cina pikeun milih anu paling sering dipaké jeung gampang kaharti tina loba karakter anu homophon; sarta kadua, urang kudu mutuskeun naha ngajaga pangucapan Cina tina hiji karakter atawa masihan pangucapan Jepang pikeun éta, sabab nalika aksara-aksara éta diwanohkeun ti Cina ka Jepang, éta mawa babarengan bacaan monosilabis Cina anu nepi ka ayeuna masih kénéh pakait jeung éta aksara sarta ngan bisa dipikaharti ku sarjana-sarjana jero, tapi ku sabab lila-lila singket tur nyebar, éta geus nepi ka lapisan masarakat panghandapna; sajeroning waktos anu sami, ampir unggal karakter geus ditarjamahkeun kana basa Jepang sarta miboga cara maca basa Jepang sorangan. Mana anu kedah diturutan? Sigana mah kedah taat kana pamakean basa Jepang, tapi mindeng pisan kajadian yén cara maca basa Jepang hiji karakter téh kirang kahartos, komo ku jalma anu teu boga atikan, tibatan cara maca basa Cina. Katilu, urang ogé kudu mertimbangkeun naha kudu ninggalkeun aksara tanpa transkripsi fonetik Jepang atawa, kusabab héséna atawa samar-samarna aksara-aksara éta, kudu nyayogikeunana, sarta sabaraha jembarana. Pondokna, urang kudu mutuskeun basa mana anu bakal dianggo pikeun tarjamahan. Lamun mertimbangkeun pentingna naon anu keur urang tarjamahkeun, basa ilmiah anu paling dihormat téh paling nguntungkeun pikeun urang; éta teu kabeungkeut ku aksara atawa cara ngucapna, sarta teu merlukeun transkripsi naon waé; tapi basa éta bakal teu merenah sanajan keur jalma anu pangaweruhna sedeng, sarta pisan teu kaharti ku jalma anu pangaweruhna saeutik. Lamun urang

mertimbangkeun yén naon anu urang tarjamahkeun kudu bisa diaksés ku sadayana, sarta éta téh sabenerna mangrupa kaunggulan utamana, urang katarik kana basa rahayat, basa loma; tapi tarjamahan urang bakal jadi kacida lomana nepi ka langsung dipaliré ku saha waé anu lain ti golongan rahayat biasa. Kami parantos mutuskeun pikeun ngagunakeun basa nu sedeng. Kami usaha pikeun nerapkeun ieu, sanajan, ku sabab samar na kriteria jeung kabur na watesna, aya loba kasempetan pikeun pasualan nu teu aya tungtungna, dimana abdi usaha sagala cara pikeun ngajaga kajelasan nu panggedéna pikeun sadayana, sedengkeun kolega abdi usaha nyegah kecap-kecap kasar jeung ngajaga kalembutan ungkapan. Nalika, ahirna, sakabéh kasusah ieu parantos diréngsékeun, téks tarjamahan parantos dirampungkeun sarta sakabéh buku parantos ditarjamahkeun, kami marios deui éta buku, taliti ngabandingkeunana jeung téks aslina, mastikeun yén, salila buku éta, karakter jeung bacaan tarjamahan anu sami dianggo pikeun kecap jeung ungkapan aslina anu sami.

Hiji tim panarjamah lengkep diwangun tina bekas murid seminari, anu digawé pikeun narjamahkeun henteu ngan ukur karya teologis Rusia tapi ogé karya sastra Rusia (mimiti, bagian tarjamahan diwangun ngan ku jalma-jalma anu geus nampa atikan teologi di Rusia; engké, warga nagara Jepang ogé mimiti digawé di dinya). Di antarana aya rektor seminari, Ivan Senuma, jeung pamajikanana, Anna Lukinichna Senuma; Konishi Masutaro, saurang profesor filsafat jeung teologi di seminari anu geus nyéépkeun sapuluh taun di Rusia (jeung engkéna robah jadi Protestan); sarta panarjamah jeung sarjana kasohor Nobori Shōmu. Sang suci nulis: "Hayu maranéhna narjamahkeun jeung maca. Sakali anjeun geus wawuh kana sastra Rusia, ka Pushkin, Lermontov, kulawarga Tolstoy jeung Dostoevsky, mustahil henteu bogoh ka Rusia."

## Perang

Ti taun 1900 ka hareup, rasa anti-Rusia beuki ngagedur deui, nu tangtu mangaruhan sikap ka Garéja. D. M. Pozdneev nyutat hiji kutipan khas tina koran \*Nihon\*: "Garéja Ortodoks téh tempat jahat, ti dinya kutukan

murag ka Jepang jeung di dinya dipanjatkeun doa pikeun kakalahanna. Éta salawasna janten agénsi utama pikeun mata-mata dina palayanan Rusia. Urang Jepang benci kana kubah katedral Rusia, anu ngajulang di luhur sakumna kota, siga nu ngirim pesen hinaan ka Istana Kaisar sorangan; maranéhna ogé benci kana lonceng gereja, anu unggal Minggu isuk-isuk ngaganggu sare damai warga ku sorana nu nyaring."

Saatos aliansi antara Jepang jeung Britania Raya ditetepkeun taun 1902, jadi jelas yén perang antara Jepang jeung Rusia moal bisa dihindari. Dina sinode taun 1903, Uskup Nicholas kapaksa ngajawab patalékan anu jadi perhatian utama umat Kristen Ortodoks Jepang: naha maranéhna kudu ilubiung dina perang ngalawan Rusia. Anjeunna ngajawab yén maranéhna kudu ngalaksanakeun kawajibanana ka tanah aйна babarengan jeung sakumna bangsa. Lamun perang meletus, maranéhna kudu nganggap Rusia minangka musuh, tapi "mejuang ngalawan musuh henteu hartosna benci ka maranéhna, tapi ngan saukur pikeun ngabéla tanah air."

Dina 5 Pébruari 1904, Jepang motong hubungan diplomatik jeung Rusia. Dua rohaniawan anu ngawula di misi waktu éta balik deui ka imah. Para rohaniawan jeung umat gereja Jepang ngadesek uskupna supaya tetep di Jepang. Uskup Nicholas ngawaler yén manéhna geus nyieun kaputusan di payuneun Gusti pikeun tetep di Jepang, di apartemén leutikna gigireun katedral. "Mugia pangumuman perang ieu moal nyababkeun parobahan naon waé dina kagiatan garéja urang. Para katekis bakal teras nginjilkeun Injil Jurusalamet, murid-murid bakal teras ngadatangan sakola misi, sareng abdi sorangan bakal ngahaturkeun diri sacara pinuh kana tarjamahan buku-buku liturgi urang...

Ayeuna, sakumaha ilaharna, abdi nuju ngarayakeun Misa di katedral, tapi ti ayeuna abdi moal deui ilubiung dina palayanan umum garéja urang... Nepika ayeuna, abdi parantos ngadoa pikeun kamakmuran jeung karapihan Kakaisaran Jepang. Ayeuna, kumaha ogé, sabab perang geus diumumkankeun antara Jepang jeung tanah air abdi, abdi, salaku warga nagara Rusia, teu tiasa ngadoakeun kameunangan Jepang ngalawan nagara abdi sorangan. Abdi ogé gaduh kawajiban ka tanah air abdi, sarta ku alatan éta abdi bakal bagja ningali anjeun

ngalaksanakeun kawajiban ka nagara anjeun sorangan." Surat Sirkular dikirimkeun ka sakumna paroki Garéja Ortodoks Jepang, anu kagét ku diumumkeunana perang ka Rusia. Dina éta surat, uskup méré berkah ka umat Kristen Jepang pikeun ngalaksanakeun kawajibanana salaku warga satia, tapi ngingetkeun maranéhna: "Anjeun nu kudu indit ka medan perang, ngorbankeun nyawa, tarung—lain kusabab kabencian ka musuh, tapi kusabab kanyaah ka sasama warga nagara... Kanyaah ka tanah air téh rasa nu suci... Tapi sajaba ti tanah air di bumi, urang ogé boga tanah air di sawarga... Tanah air urang ieu téh Garéja, anu urang sadayana jadi anggotana jeung ngaliwatan éta, barudak Rama Nu Maha Luhur sabenerna jadi hiji kulawarga... Sareng hayu urang babarengan ngalaksanakeun kawajiban urang ka tanah air di sawarga, masing-masing nurutkeun panggeroanana... Sareng dina waktos anu sami, hayu urang ngadoa kalayan khusyuk supaya Gusti ngabalikeun deui karapihan anu ruksak sateuacanna..."

Santo éta eureunkeun sakabéh korespondénsi jeung Rusia sarta nyayagakeun dirina sacara sagemblengna pikeun pagawean tarjamahan.

Nalika tawanan perang Rusia mimiti sumping ka Jepang (jumlahna sadayana ngahontal 73.000), Santo Nikolaus, kalayan idin pamaréntah Jepang, ngadegkeun Himpunan pikeun Karapihan Spiritual Tawanan Perang. Lima imam anu bisa nyarita basa Rusia dipilih pikeun ngaladénan para tawanan. Gereja Jepang mikeun berkah ka unggal tawanan anu sumping di Jepang kalayan salib pérak. Tawanan-tawanan éta dipasih ikon-ikon jeung buku-buku. Uskup sorangan ogé nulis ka maranéhna dina sababaraha kasempetan.

Karya Uskup Nikolaus salila perang dipikahormat pisan henteu ngan di Jepang tapi ogé di Rusia. Kaisar Nikolaus II nyerat ka Uskup Nikolaus dina ahir taun 1905: "...Anjeun parantos nunjukkeun ka sadayana yén Garéja Ortodoks Kristus, anu teu aya patalina jeung kakawasaan dunya jeung sagala permusuhan suku, ngawengku sakabéh suku jeung basa sacara sarua. <...> Nurut kana paréntah Kristus, anjeun henteu ninggalkeun kawanan nu dipercayakeun ka anjeun, sarta rahmat kanyaah jeung iman masihan anjeun kakuatan pikeun nahan cobaan seuneu

perang, sarta di tengah-tengah permusuhan perang, ngajaga karapihan, iman, jeung doa di garéja nu diwangun ngaliwatan pagawean anjeun."

Kecerdikan jeung hikmah anu jarang dipintonkeun ku Santo Nikolaus salila taun-taun perang beuki ngaronjatkeun ajénna di panon masarakat Jepang sanggeus perang réngsé. Prestise santo éta ngabantu gancang ngungkulan pangaruh psikologis sanggeus perang sarta muka jalan pikeun deukeutan deui antara Rusia jeung Jepang, anu lumangsung nepi ka taun 1917.

Masa sanggeus perang mawa cobaan anyar. Aliran sumbangan ti Rusia ka misi Ortodoks di Jepang ampir garing. Ku kituna, misi éta kapaksa ngaleupaskeun 30 katekis jeung nutup paguron luhur latihan katekis.

Dina taun 1908, Uskup Sergius (Tikhomirov)<sup>15</sup> sumping di Katedral Kyoto. Anjeunna gancang ngawasaan basa Jepang sarta ngamimitian pagawean misi anu aktip, ngumbara ka sakuliah Jepang. Kadatanganana pisan ngahadékeun haté Uskup Agung Nicholas, anu nyerat: "Ayeuna abdi tiasa maot kalayan tentrem, yakin yén pagawean misi aya dina panangan anu hadé," sarta ogé: "...urang masih peryogi dua deui misionaris anu sumanget sapertos kitu. Urang ngadoa ka Gusti pikeun ieu sarta ngalihkeun panon ka Rusia."

### **Taun-taun panungtungan hirupna jeung pupusna**

Dina Juli 1911, ulang taun ka-lima puluh palayanan Pastor Nicholas di Jepang dirayakeun kalayan upacara anu agung. Uskup Sergius (Tikhomirov) nyerat: "Para imam jeung katekis mimiti sumping ti sakuliah Jepang... Aya leuwih ti 120 urang wungkul, sarta loba urang Kristen ti propinsi ogé usaha hadir. Ku kituna, sesepuh yuswa 75 taun éta linggih di kamarna unggal poé ti isuk-isuk nepi ka peuting, ngadangukeun laporan para imam ngeunaan kaayaan paroki maranéhna, carita para katekis ngeunaan dakwahna di wewengkon masing-masing, atawa ngobrol santai jeung sawatara wanoja sepuh anu datang ti daérah jauh. Sinode dimimitian... Sareng naha henteu seueur pisan nu kudu dipigawé jeung seueur pisan kaseruan di dinya? Perayaan ulang taun... Dina hiji poé

wungkul: Liturgi, layanan doa, tuang beurang di hotél jeung tamu kehormatan, jeung peuting musik. Éta waé tungtungna keur urang ngora. Tapi bapa sepuh nu yuswa 75 taun éta geus diundang ka pasamoan bekas murid Sakola Surugadai. Teras anjeunna angkat. Jeung tibatan ngadangukeun, anjeunna méakkeun waktosna ku nyarita jeung méré hikmah. Urang ngan bisa heran kumaha Anjeunna tiasa ngalaksanakeun sapopoe sapertos kitu... Jeung isukan ogé teu aya jangji reureuh. Sesi panjang—kira-kira opat jam—maca surat-surat ucapan wilujeng. Jeung peutingna, aya jamuan tuang peuting di halaman misi, jeung ratusan urang Kristen... Tapi sigana mah, sanajan kitu, poé éta bakal lumayan lancar pikeun uskup almarhum, lamun teu aya kajadian dina momen panungtung... Kainspirasi ku pidato-pidato éta, Uskup nangtung, ngagerem sirahna kalayan énergi anu luar biasa sarta, ku sora anu ngalir ngaliwatan alun-alun anu lega pinuh ku ratusan urang Kristen anu keur tuang peuting, ngusulkeun sangkan maranéhna nyanyikeun lagu nagara Jepang pikeun ngahormat ka Dirina, Kaisar Jepang, anu hatur nuhun kana katoleranana dina agama nepi ka Kristianitas henteu ngan saukur sumebar tapi ogé tiasa ngarasakeun, sanajan henteu panyokongna, sahenteuna kamakmuran pinuh. Kudu ningali sumanget luar biasa uskup éta, beungeutna beureum sumanget. Kudu didangu kumaha uskup henteu ngan ukur ngamimitian nyanyi kidung heula, tapi ogé nyanyikeunana nepi ka tungtungna... Kudu katingali seuneu ngora éta dina awak anu sabenerna geus teu ngora deui . Teras bakal écés ka sadayana yén momen ieu moal kaliwat tanpa ninggalkeun tapak dina haté uskup anu keur bingung..."

Teannaan saraf jeung kacapean dina poé-poé éta ngaronjatkeun asma jantung anu diderita ku Anjeunna. Kakuatanana mimiti gancang luntur.

Sateuacan pupusna, Uskup nyarios ka Uskup Sergius: "...Peran urang teu leuwih ageung tibatan bajak. Hiji patani geus ngagar lahan; bajakna geus aus. Janten manéhna miceunana. Kuring ogé geus aus. Jeung kuring ogé bakal dibuang. Bajak anyar bakal ngamimitian ngagar. Janten, ati-ati, terus ngagar! Ngagar kalayan jujur! Ngagar tanpa eureun! Mugi karya Gusti mekar! Nanging, éta ogé janten panglipur yén Gusti milih anjeun, tina

sakumna jalma, pikeun ngagar. Éta hartosna anjeun henteu karatan. Éta hartosna yén, ngaliwatan pagawean anjeun di lahan Gusti, jiwa anjeun parantos rada disucikeun, sareng pikeun ieu urang bakal salawasna ngucapkeun nuhun ka Gusti."

Uskup Agung Nicholas ngalaksanakeun ibadah panungtungna dina poé kahiji Natal taun 1912. Sababaraha poé saterusna, anjeunna dirawat di Rumah Sakit St. Luke di Tsukiji. Nanging, dina 5 Pébruari, Anu Mulia, anu sumanget rék ngaréngsékeun urusanana, maksa dibawa deui ka Surugadai, teras neruskeun pagawéan tarjamahanna. Dina 13 Pébruari, anjeunna nyusun laporan panungtungna ka Sinode ngeunaan kaayaan misi.

Dina 15 Pébruari, Anu Mulya nungtut sangkan latihan paduan sora dimimitian deui—anu biasana lumangsung di rohangan gigireunana tapi geus dibatalkeun nurutkeun naséhat dokter—sareng nyuhunkeun kidung karesepna, 'By the Rivers of Babylon', dipidangkeun.

Peuting éta, manéhna mimiti ngalantur, sarta dina kaayaan éta jalma nu keur paéh éta ngucap kecap 'Kahirupan Deui' sababaraha kali. Dina 16 Pébruari, jam dalapan kurang saparapat, lonceng gedé garéja dibunyikeun, ngumumkeun pupusna Santo Nikolaus.

15. Metropolitan Sergius (Tikhomirov) ditangkep dina April 1945 salaku 'mata-mata Rusia'. Anjeunna pupus dina 10 Agustus taun éta ogé.

Uskup Sergius nyerat: 'Uskup henteu deui ngagerentes. Perawat moal masihan suntikan deui ka anjeunna. Ngan maca kecap Kristus kalayan tenang—ka palayanan éta Gusti Agung ngahaturkeun sakabéh kahirupan suci anjeunna—anu mecah misteri paéh, kacida katingalina di gigireun ranjangna, dimana kamari anjeunna masih kénéh ngobrol sumanget sarta nyusun rencana pikeun sapuluh taun ka hareup. <...>

Awakna Yang Mulia Uskup Agung disimpen di Garéja Salib... Dina poé Saptu 4 Pébruari [Gaya Heubeul], isuk-isuk jeung sonten sanggeus Ibadah Sapeuting Pinuh; dina poé Minggu sanggeus Liturgi Ilahi jeung

sonten; sarta dina poé Senén 6 Pébruari, isuk-isuk jeung sonten, upacara pangeling-eling resmi diayakeun di dieu, sok pinuh ku jamaah nepi ka teu aya rohangan deui. Anjeunna nu Mulya can disimpen dina peti jenazah, sabab petina can siap. Kuring nyaksian hiji adat anu istimewa dina poé-poé éta, pikeun kahiji kalina dina palayanan kuring di Jepang! Hiji kelompok Kristen anu kasohor, ku sareng-sareng, datang ka mayit dina peuting sarta ngajaga nepi ka isuk, bari ngadangukeun maca Injil.

Awak Uskup Agung parantos dioles ku minyak suci tina relik Santo Joasaph ti Belgorod. Kalayan dana sumbangan ti A. P. Sinelnikova, hiji lahan leutik di Kuburan Yanaka (distrik Ueno) dipésér, dimana panguburanana lumangsung tanggal 22 Pébruari.

Isukna, opat Liturgi pikeun karahayuan jiwa Uskup Agung Nicholas dilaksanakeun di opat mezbah. Jam 11, upacara panguburan dimimitian di Katedral Kebangkitan Kristus, anu dilaksanakeun utamina dina basa Jepang. Di antara karangan kembang séjén, hiji ti Kaisar Jepang katingali menonjol — hiji pakahormatan anu jarang dipasihkeun ka urang asing. Saatos upacara panguburan, peti jenazah diusung ngurilingan katedral teras dipasang dina mobil jenasah. Rarakitan panguburan, anu panjangna sapuluh kilométer, indit ka kuburan. "Angin keur ngarecah spanduk urang kalayan kenceng pisan. Urang kudu ngagantungkeun éta dina tiang satengah tiang. Murid lalaki jeung murid awéwé keur leumpang. Sadayana maké seragam nu sarua. Sadayana nyekel dahan palem, lambang iman kana kasuksésan misi Anu Mulya di Jepang. Kembang nu teu kaétang, ratusan karangan. Ikon suci, salib. Imam jeung diakon maké jubah suci... Seueur katekis maké stichar. Uskup, maké jubah pinuh, nyekel crozier di leungeunna. Parentah Gusti. Sadaya lambang kaluhuran jabatan uskup dipaké ku Gusti. Di tukangeunna aya karéta nu mawa peti jenazah anu mulya, diiringan ku wakil Rusia maké jubah pangadilan nu disulam ku emas. Jeung prosesi, prosesi Kristiani nu teu aya tungtungna..."

## Katedral St. Nikolaus

Pikeun ngawujudkeun rencana ngawangun katedral, diperlukeun dana anu cukup ageung jeung dukungan masarakat. Pikeun ngumpulkeun dana, Archimandrite Nicholas indit ka Rusia. Dina taun 1879–1880, anjeunna ngadatangan St Petersburg, Moskow, Kazan, Kyiv, jeung Odessa, ngumpulkeun sumbangan sukarela.

Di Rusia, misi éta salawasna nampi dukungan anu kuat ti Menteri Pendidikan Umum, sarta engkéna anggota Déwan Nagara, Count Efimiy Vasilyevich Putyatin. Dina taun 1853, Laksamana Muda Putyatin, di kapal induk frigat *\*Pallada\**, 'manggihan Jepang' pikeun angkatan laut Rusia; anjeunna ogé ngadegkeun hubungan diplomatik antara dua nagara éta sarta nandatanganan perjanjian resmi babarengan munggaran antara Jepang jeung Rusia. Salaku tokoh anu berpengaruh di kalangan sosial jeung pulitik St Petersburg, Putyatin nganggap Nicholas siga anak sorangan sarta kalayan asih ngurus kabutuhan misi éta. Putri admiral éta, Olga, ogé raket jeung Pastor Nicholas sarta dina taun 1884 indit ka Jepang jadi biarawati pikeun ngabantu anjeunna dina pagawéan misina.

Ningali kasuksésan misi di Jepang, Sinode Suci mutuskeun pikeun ngangkat hiji uskup di dinya. Teu aya calon séjén anu tiasa dibayangkeun iwal Nikolai sorangan. Dina 30 Maret 1880, anjeunna diangkat janten uskup di Lavra Alexander Nevsky. Nalika balik deui ka tanah air kadua na dina kapal uap Dobrovolno ti armada, Anjeunna Nu Mulya Nikolai ngadatangan Palestina, ngahormat ka Makam Suci, sarta mawa dahan palem deui ka Jepang.

Mimitina, rancangan pikeun garéja nu bakal datang digambar ku arsiték ti St Petersburg, Profesor A. Shurupov. Susunan wangunan éta mirip salib Yunani, sarta kubah-kubahna dirancang dina gaya Bizantium \* \*. Nicholas mésér hiji lahan di puncak Bukit Suruga-dai di distrik Kanda, dimana dina jaman pertengahan kungsi aya menara jaga seuneu, anu ogé dijadikeun mercusuar pikeun kapal-kapal anu asup ka palabuhan Edo (Tokyo baheula). Pangwangunanana diawasi ku arsiték Inggris Joshua Conder, anu dina pergantian abad ka-19 jeung ka-

20 ngawangun leuwih ti 50 wangunan di Tokyo, kaasup Istana Kaisar. Tujuh taun saterusna, dina taun 1891, Conder masrahkeun koncina ka Uskup Nicholas pikeun Katedral Kebangkitan Kristus. Upacara konsékraasi éta dihadiran ku 19 imam Jepang jeung leuwih ti 4.000 urang Kristen. Garéja Ortodoks éta, nu kasohor ku ngaran 'Nikolai-do' (sacara harfiah, 'Garéja St Nicholas'), gancang jadi salah sahiji ciri has ibukota Jepang. Para pelaut Rusia ngakuan dina wangun garisna gambaran gereja utama Angkatan Laut Rusia — Katedral Angkatan Laut St Nicholas di Kronstadt. Nepika gempa bumi parah taun 1923 nu ngaruksak Tokyo—sanggeusna dimimitian pangwangunan gedong jangkung—katedral Ortodoks nu lokasina strategis éta jadi salah sahiji gedong pangluhurna di kota éta. Hal ieu nyababkeun kritik: "Teu sopan katedral ngaleuwihan Istana Kaisar," "Ieu mangrupa pintonan sikap kasar Rusia."

Nanging, skala pangwangunanana jeung tempat katedral éta diadegkeun di ibukota Jepang saluyu jeung kaluhuran Nikolai sorangan sarta peran anu geus dipigawé ku anjeunna dina waktos éta di masarakat Jepang. Uskup éta dipikahormat pisan, kalayan loba pangagum boh di Rusia boh di Jepang. Wewenangna dipilarian dina rupa-rupa widang, ti artikel ngeunaan studi Oriental nepi ka hubungan internasional. Kaahlian diplomatik Uskup Nikolai kacida katingalina dina ngaréngsékeun konflik anu timbul tina insiden Otsu anu kasohor, nalika aya usaha ngabunuh ahli waris tahta Rusia, Nikolai Alexandrovich.

Ieu mangrupikeun kajadian anu tacan kungsi kajadian saméméhna. Tsarevich Rusia, anu keur ngadatangan Jepang dina undangan Kaisar Jepang—sareng kaamananna geus dijamin ku anjeunna—diserang ku saurang pulisi ti tim kaamananana sorangan. Jepang manggihan dirina nyanghareupan kagagalan diplomatik anu ngajadikeun isin, sarta malah ancaman ka kaamanan nasional, sabab dina waktos éta éta bakal janten hal anu gampang pikeun tujuh kapal perang Rusia anu ngiringan pangeran mahkota pikeun ngancurkeun sakabéh armada Jepang. Kajengkelan urang Rusia kacida katingalina tina nolakna maranéhna pikeun nampa palayanan dokter Jepang nu dikirim ku Kaisar, sanajan tatu éta saukur hal anu enteng. Kaisar sorangan buru-buru ngadatangan

Nikolai Alexandrovich sacara pribadi, ngiringan anjeunna ka palabuhan, malah naék ka kapal perang Rusia — hiji lambah nu teu kungsi aya dina pikiran pikeun saurang pangawasa Jepang nu keur ngajabat. Utusan Rusia Shevich jeung Uskup Nikolai nyampur kana kajadian éta. Nikolai kacida sumangetna sarta khususna ngadesek nu ngaranna sarua jeung manehna leuwih ti saha waé supaya urusan éta ulah nepi ka perang jeung Jepang. Tsarevich nampi pamohonan hapunten ti Kaisar Jepang. Kajadian éta diréngsékeun sacara damai.

Dina taun 1910, ulang taun ka-50 palayanan Nikolai di Jepang dirayakeun kalayan upacara anu agung. Sinod Suci ngangkat anjeunna kana pangkat uskup agung. Nikolai nampi ucapan wilujeng ti Kaisar Jepang, Gubernur Tokyo, pers Jepang, jeung misi asing. Pidato Gubernur Tokyo ngamuat kecap-kecap kieu: '...Kuring ngarasa yén jasa anu dipasihkeun ka nagara urang ku guru anu dipikahormat, Nicholas, henteu diwatesan ngan ukur kana prestasi hiji misionaris wungkul, tapi ogé aya dina kanyataan yén anjeunna parantos nyumbang kana peradaban nagara urang...'

Warga asing séjén di Jepang nyarios kalayan sumanget ngeunaan misi Rusia. Tina laporan Inggris: "Di gigireun Garéja Anglikan di Jepang nangtung Misi Rusia anu megah di handapeun kapamingpinan Kristiani panghadéna di Jepang, Uskup Agung Nikolai..."

Uskup sorangan nyarioskeun ngeunaan jasa-jasa dirina kieu: "Naha bajak nu dipaké ku patani pikeun ngagarap sawah boga jasa sorangan? Naha éta bisa ngabanggakeun: 'Tingali ieu, umat Ortodoks, naon nu geus ku kuring lakukeun!'... Peran urang teu leuwih ti peran bajak. Patani geus ngagarap, bajak geus aus. Manéhna geus miceun éta." Abdi ogé parantos aus. Sareng abdi ogé bakal dibuang. Alat cangkul anyar bakal ngamimitian ngagar. Janten teras, cangkul! Cangkul kalayan jujur! Cangkul tanpa eureun! Mugia karya Gusti ngembang!

Tapi sanajan kitu, mangrupa kabagjaan nyaho yén Gusti parantos ngagar bareng anjeun. Éta hartosna anjeun tacan karatan. Éta hartosna yén, nalika digawé di lahan Gusti, jiwa anjeun parantos rada disucikeun. Jeung pikeun ieu urang bakal salawasna ngucapkeun nuhun ka Gusti."

## Kecap jeung Pangajaran Nicholas ti Jepang

### Siapkeun jiwa anjeun pikeun godaan

*Khotbah ku St. Nicholas ti Jepang dina Konsili Garéja Jepang dina Juli 1887*

*Aya nu ditulis dina Kitab Suci: "Anaking! Lamun anjeun niat ngawula ka Gusti Pangeran, siapkeun jiwa anjeun pikeun godaan: kendalikeun haté anjeun sarta tetep ajeg, sarta ulah kuciwa nalika mangsa ujian; cengkram ka Anjeunna sarta ulah ngaléngkah, sangkan anjeun diangkat dina ahirna. Naon waé nu kajadian ka anjeun, tampi éta kalayan sukarela, sarta dina rupa-rupa panghinaan anjeun, sabar lila' (Sirakh 2:1–3). Urang sadayana anu kumpul di dieu tangtu geus mimitian ngawula ka Gusti, sarta ku kituna terang pisan yén ngawula ka Gusti hartina maksa diri pikeun pagawean. Tapi urang ogé terang yén palayanan ieu mawa kabagjaan anu ageung. Sabab Allah Nu Maha Ningali henteu ngan ukur ningali jalma-jalma nu gawe pikeun-Na, tapi ogé ngabantu maranéhna, sarta dina rahmat-Na nyaah ka maranéhna. Nanging, jalan gawe pikeun Allah pinuh ku bahaya jeung rintangan, kalemahan jeung ragrag; éta sababna Kitab Suci ngajarkeun ka urang yén lamun anjeun hayang ngawula ka Gusti, anjeun kudu nyiapkeun jiwa anjeun pikeun godaan.*

Aya dua rupa cobaan: kahiji cobaan anu asalna ti luhur; kadua godaan ti handap. Ngeunaan cobaan ti luhur, Kitab Suci nyarios kieu: *'Sakumaha emas jeung pérak diuji ku seuneu, kitu ogé Allah nguji haté manusa'* (Amsal 17:3). Emas bisa murni, bisa ngandung kotoran, atawa bisa palsu. Nalika diuji ku seuneu, emas murni henteu karuksak tapi sabalikna malah jadi leuwih éndah; bagian murni misah tina emas anu ngandung kotoran asing; sarta emas palsu tungtungna jadi hal anu euweuh nilaina pisan. Kitu deui, kabajikan hiji jalma bisa jadi asli, bisa jadi dicampur ku rasa sombong jeung bangga atawa hawa nafsu séjén, atawa bisa jadi sagemblengna palsu jeung teu tulus, saperti nu kajadian ka para Farisi nu munafik. Ku kituna, ujian nu asalna ti luhur nangtukeun kualitas kabajikan hiji jalma. Gusti nyaho kana haté manusa ti mimitina; ku

kituna, godaan henteu dikirim sangkan Gusti manggihan naon kabajikan urang, tapi pikeun kapentingan jalma éta sorangan, sangkan lamun maranéhna ningali aya campuran kabohongan jeung pura-pura, maranéhna bisa tobat jeung balik ka nu hadé. Mugia urang henteu diilikan tina godaan sapertos kitu anu asalna ti luhur.

Tapi, sajaba ti éta, aya hiji deui jinis godaan, nyaéta godaan anu asalna ti setan, anu nyuntikkeun poék kana pikiran hiji jalma, ngalimpahkeun sagala rupa kakeruhan kana haténa, nuntun maranéhna kana kabingungan jeung, ku cara kieu, nuntun maranéhna kana lampah jahat kalayan tujuan ngajauhkeun jiwa-jiwa anu ngabdi ka Gusti ti Anjeunna.

Urang anu geus milih ngabdi ka Gusti kudu salawasna émut yén urang aya di tengah-tengah godaan jeung ajakan ieu. Kitab Suci nyarios: '*Sing waras tur waspada; sabab musuh anjeun, Iblis, ngider siga singa nu ngagero, néangan saha nu bisa ditelanana*' (1 Petrus 5:8–9). Sadaya katekis sareng imam aya dina pangawasan caketna setan, anu hayang ngéléhkeun maranéhna, némbak loba panah seuneu. Panah anu paling ngabahayakeun di antarana nyaéta rasa puas diri jeung sombong. Sabab loba katekis anu ngamimitian dakwah basa maranéhna masih ngora pisan, sarta jalma-jalma geus nyebut maranéhna guru jeung pangajar. Teu heran lamun sétan, ngamangpaatkeun kaayaan ieu, gampang nancebkeun rasa sombong ka maranéhna; sarta sabaraha loba palayan Garéja anu geus kaserang ku panah ieu! Unggal taun abdi ngalatih loba katekis, tapi cukup loba di antarana nu mundur. Naon sababna? Sadayana kusabab rasa puas diri jeung sombong. Lamun aya umat Kristiani nu nyobian nasehatkeun maranéhna, malah maranéhna jadi ambek. Sétan miboga loba panah seuneu séjén anu dipaké pikeun ngarobohkeun jalma-jalma anu teu bisa nolak anjeunna. Jalma-jalma sapertos kitu, tanpa aya iwal, nyaéta sakabéh anu geus dihapus tina daptar kateksis. Sareng sabaraha loba, dulur-dulur, jalma anu niat ngawula ka Gusti tapi gagal nolak godaan sarta ragrag? Kacida nyesekna ieu!

Ku kituna, penting pisan pikeun urang salawasna nyiapkeun diri pikeun sagala rupa godaan, sabab éta mangrupa dasar kakuatan urang. Lamun urang henteu nyiapkeun diri, urang bakal salawasna éléh ku godaan. Sétan bakal nyerang jalma-jalma sapertos kitu ku panahna sarta maéhan maranéhna. Ayeuna, sateuacan dimimitian Konsili, nalika abdi ngémutan jaman baheula sareng ningali ka hareup ka mangsa nu bakal datang, abdi parantos mutuskeun yén sadayana ieu kedah diwartosan ka anjeun salaku hal anu paling penting sareng utama.

Kitab Suci sacara jelas ngawartosan ka urang cara-cara anu kudu urang laksanakeun pikeun nyiapkeun diri ngalawan godaan.

Kahiji, '*siapkeun haté anjeun*' (Sirakh 2:2); hartina, jaga haté anjeun, atur urusan anjeun kalayan tertib jeung ngahontal kabajikan, sarta ku cara kieu anjeun bakal nyingkahan ragrag kana godaan. Kawas hiji kapal, lamun dirawat jeung dikendali kalayan hadé, moal sieun ku badai atawa ombak gedé, tapi lamun dirawat goréng, aya bahaya éta bakal karam; sareng sapertos kuda, upami henteu dipandu kalayan leres, tiasa lumpat sareng tungtungna, ngabalik atawa ragrag kana liang, kitu ogé sareng haté manusa: upami henteu dipandu kalayan saé, naon anu bakal kajadian ka éta? Teu aya nu séjén iwal ti ieu: yén sétan, nalika ngadeukeutan ka urang, bakal nancebkeun rupa-rupa niat jahat kana pikiran urang sarta ngarusak katengtreman haté jeung lampah urang.

Kadua, '*sabarna*.' Manusa ku kodratna condong ka kajahatan; ku kituna, pikeun ngungkulan godaan, urang kudu siap nahan sagala rupa kasusah jeung kasedihan, ngawatesan diri, sarta ngarahkeun haté ka kabeneran. Lamun urang henteu tahan kana kasusah jeung kasedihan, urang moal bisa ngungkulan nanaon; sabab tanpa kasusah jeung kasedihan, saha nu bisa ngéléhkeun musuh?

Katilu, '*nyekel pageuh ka Gusti jeung ulah ngaléngkah ti Anjeunna*' (Sirakh 2:3). Ku nyekel pageuh ka Gusti, urang bakal aman tina sagala rupa godaan, kawas kapal anu geus nepi ka palabuhan moal sieun deui ku badai.

Ieu kecap-kecap anu hoyong abdi bagi ka anjeun sadaya, sadulur, saméméh dimimitian Déwan, sareng abdi miharep anjeun nampi kecap-kecap ieu jero hate sareng ngajaga éta di dinya.

### **Ti surat ka Metropolitan Makarii (Nevsky)<sup>1</sup>**

Abdi nampi surat anjeun anu dipikacinta tanggal 4 Nopémber taun kamari dina tanggal 30 Désémber. Abdi ngucapkeun nuhun kana warta éta, sanajan éta sedih. Runtuyan kéléh di perang di luar negeri, gejolak anu teu eureun-eureun

---

<sup>1</sup> Santo Makarius (Nevsky), Metropolitan Moskow jeung Kolomna (1835–1926). Metropolitan Moskow jeung Kolomna (1912–1917), Metropolitan Altai (ti saprak 1920), hiji misionaris jeung pangajar anu luar biasa pikeun rahayat Altai.

jeung tumpahan getih di jero nagri – siga-na Gusti parantos ninggalkeun Rusia, atawa leuwih tepatna, leungeun Gusti teu kungsi capé ngahukum Tanah Air urang anu malarat! Tapi tangtu waé, urang yakin pisan yén ieu téh panangan katuhu nu ngadidik ti Bapa nu mikacinta, nu ngabenerkeun anak-Na nu geus kababawa kana kateu-aturan. Iman ieu hiji-hijina panglipur urang dina poé poék ayeuna, nalika mega kénéh ngagantung di luhur Rusia, siga pinuh ku halilintar jeung guntur. 'Ayeuna urang tiasa sirik ka anjeun,' anjeun kersa nyerat. Leres, di dieu teu aya révolusi, sagalana tenang; tapi kagangguan jiwa di dieu ampir teu kirang ti di tempat anjeun: pikiran-pikiran ieu beuki nyiksa sabab teu aya nu tiasa dibagi atawa dibahas.

Ngeunaan Garéja, syukur ka Gusti, sadayana di dieu saé-saé waé. Khotbah ayeuna leuwih hirup tibatan mangsa perang, sabab para pastur anu ngaladénan tawanan perang geus balik deui ka jemaatna. Leuwih ti éta, haseup perang geus ngaleungitkeun prasangka ngalawan Ortodoksi ti Rusia—yéén éta ngan saukur plot pikeun ngarebut Jepang jeung sajabana. Sababaraha katekis ngora dipanggil pikeun tugas militér; sanggeus maranéhna balik, maranéhna langsung ménta neruskeun tugas garéja maranéhna sarta ayeuna maranéhna ngalaksanakeunana kalayan sumanget. Aya jalma-jalma anu ngiring palajaran kateketik di mana-mana, sarta kami sering nampi laporan ti para imam ngeunaan baptisan anu geus lumangsung. Sinode kami taun ieu bakal kacida gedéna sarta, mun Gusti kersa, bakal masihan kahirupan anyar ka Garéja ayeuna ogé. Pondokna, sagalana di dieu matak nyemangatan. Ngan hiji-hijina, abdi teu gaduh asistén. Abdi parantos sepuh—salah sahiji suku abdi parantos aya di jero liang kubur—abdi yuswa 70 taun, sareng nyalira; moal aya nu tiasa abdi percanten pikeun ngurus Garéja; ieu téh kasedihan abdi anu langgeng. Nanging aya hiji panglipur : karya Garéja sanés kagungan urang sorangan, tapi hiji usaha babarengan; urang téh hamba; sangkan lumangsung sakumaha dipikahayang ku Nu Maha Kawasa!

Nampi berkah archpastoral anjeun sareng doa suci anjeun pikeun ieu sareng Misi lokal Garéja, kalayan pangabdian anu tulus sareng rasa sukur anu jero pikeun kahadean sareng welas asih anjeunsikap ka Misi lokal jeung Garéja, abdi ngarasa ngahormat janten abdi anu paling handap asor tur nu nyuhunkeun ka Anu Mulia, Kapala Misi Eklesiastik Rusia di Jepang

*Nikolas, Uskup Reval  
Tokyo, 14 April 1906*

Anu Mulya, pastur agung anu pinunjul sareng bapa!

Parantos sababaraha lami ti saprak abdi nampi surat anu dipikacinta ti Paduka sareng kado anu berharga – dua buku. Pikeun duanana, abdi nyanggakeun rasa sukur anu jero ka Paduka Anu Mulya. Buku-buku éta parantos dibaca, dibinding, sareng dikatalogkeun di perpustakaan Misi, salaku pangeling langgeng pikeun nu nyumbang sareng pikeun kapentingan nu maca. Dina waleran kana surat anjeun, kahiji-tama abdi hoyong nganyatakeun rasa sukur anu jero pikeun salam persaudaraan anjeun ngeunaan palayanan abdi anu lami sareng pangkat keuskupan agung abdi, anu abdi saéstuna henteu pantes nampi. Salaku penerus abdi, abdi ngarepkeun Archimandrite Andronikos [Nikolsky]<sup>2</sup>, anu parantos kungsi ngaladénan di dieu tapi gering ku neurasthenia teras angkat. Ayeuna anjeunna janten rektor Seminari Teologi Ufa sareng katingalina parantos cageur tina panyakitna. Sinod Suci sigana badé ngirim anjeunna ka dieu kalayan pangkat vikaris, anu bakal ngajantenkeun abdi bungah pisan, sabab Archimandrit Andronikos miboga sacara cukup kualitas spiritual anu diperlukeun pikeun misionaris anu saé. Abdi salawasna bungah yén anjeun parantos bogoh ka urang Jepang sareng nyarios saé pisan ngeunaan maranéhna; sareng sabaraha abdi kataji sareng kagumbira ku kecap-kecap anjeun anu bageur, yén anjeun "bakal indit ngawula salaku misionaris di Jepang!"... Kecap-kecap éta wungkul parantos cekap pikeun abdi sangkan henteu nganggap hirup abdi taya gunana.

Satengah kadua surat anjeun téh bacaan nu suram, leuwih-leuwih sabab saprak ditulisna tacan aya secercah harepan, sarta poékna beuki kandel ngaliput Tanah Air urang nu malarat. Koran sok leupas tina leungeun abdi basa nepi ka laporan ngeunaan rajapati, maling, mogok kerja, kaborangan mahasiswa, kalakuan liar para seminari, jeung sajabana. Dewan sigana bakal ditunda dugi ka kaayaan rada tenang; upami henteu, sanajan kaputusan anu paling welas asih bakal disalahpahami, sarta perbaikan anu dilakukeun bakal dipuji kaleuleuwihi atawa dibengkokkeun.

---

<sup>2</sup> Andronikos (Nikolsky) (1870–1918), Uskup Agung Perm jeung Kungur, martir suci.

Di dieu, ngeunaan Misi jeung Garéja, syukur ka Gusti, sagalana saé jeung lumangsung sakumaha kuduna. Abdi utamina sibuk narjamahkeun Liturgi Ilahi. Ayeuna kami keur ngagarap nada kaopat tina Octoechos; sakabéh "'—sagala anu aya dina téks Slavia—keur ditarjamahkeun. Sareng di dieu pisan urang ningali kumaha pentingna narjamahkeun Liturgi Ilahi kana basa Rusia atawa sahenteuna ngarobah téks Slavia kana wangun anu gampang kaharti. Kadangkala urang nangtung salila satengah jam atawa leuwih pikeun hiji ayat wungkul, ngan ukur pikeun ngartos hartina; sarta kajadianana, sanajan sabaraha teuas urang usaha, urang teu bisa ngartosna pisan tur tungtungna ngagantikeun nu teu kaharti ku ciptaan sorangan, naon waé inspirasi nu dipaparin ku Gusti dina waktos éta. Salah sahiji tugas pangpentingna Déwan téh nyaéta ngangkat hiji Komisi pikeun marios téks liturgi, tapi lain Komisi anu lila pisan nu bakal ngajadikeun urusan ieu ngaléngkah salila saratus taun.

Teu hoyong tetep ngahutang ka Anjeun pikeun buku-buku, salaku balesan kana dua buku anu Anjeun kirimkeun, abdi ngirimkeun ka Anjeun Dua Kasampuran dua buku ti dieu: hiji carita anu diilustrasikeun ngeunaan Konsili kami, diterbitkeun pikeun pangwangun garéja-garéja lokal, sareng hiji Mazmur dina basa Jepang. Punten hampura ka abdi; kami bungah tiasa nawiskeun naon anu kami gaduh.

Kalayan néangan berkah archpastoral sareng doa suci ti Anjeun pikeun diri abdi sareng sakumna Garéja lokal, kalayan hormat sajati, pangabdian anu paling tulus ti jero haté, sareng kanyaah sapa-sama, abdi ngahormat janten abdi anu paling handap asor sareng nu nyuhunkeun ka Anjeun, kapala Misi Eklesiastik Rusia di Jepang

*Nikolas, Uskup Revel  
Tokyo, 18 Séptémber 1906*

## Penutup

Kapribadian utama pikeun menerangkeun Jepang ku cahaya Ortodoksi téh milik misionaris Rusia anu luar biasa—'Rasul Jepang'—Uskup Agung Nicholas, anu dina pertengahan abad ka-19 ngamimitian palayanan evangelisasina di Tanah Panonpoé Nu Ngebang. Santa Nikolaus ti Jepang teu nyéépkeun waktos atawa usaha dina diajar basa jeung gaya hirup masarakat di antawis maranéhna, di mana satengah abad kagiatanana anu teu kendat lumangsung; hasilna matak kagum: ti saurang misionaris nyalira jeung askétis, manéhna jadi pamingpin hiji Garéja anu miboga puluhan rohaniawan Jepang jeung puluhan rébu umat. Ayeuna, Garéja Otonom Jepang aya dina dunya anu kompleks di Jepang pasca-industri, kalayan tradisi multi-denominasi, sikap nu museur kana élmu ti kalangan intelektual, jeung agrésifna sekte jeung paguyuban agama anyar.

Teu aya nu leuwih pantes meunang gelar ieu dina sajarah dakwah Kristen di nagara ieu tibatan Santo Nikolaus, Uskup Agung nu Sarua jeung Para Rasul.

Santa Nikolaus, Sarua jeung Rasul, doakeun kami ka Gusti!

---

**Brosur Misionaris A33**  
**Pangédit: Uskup Alexander (Mileant)**